

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Zawistowski (przewodniczący)

SSN Grzegorz Misiurek

SSN Agnieszka Piotrowska (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku N. S.
przy uczestnictwie Wspólnoty Mieszkaniowej N. [...] w W.
o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 30 czerwca 2016 r.,
zażalenia wnioskodawczyni na postanowienie Sądu Okręgowego w W.
z dnia 29 lutego 2016 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 listopada 2015 roku, wydanym na posiedzeniu niejawnym, Sąd Okręgowy w W. oddalił apelację wnioskodawczynie N. S. od postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 4 sierpnia 2015 roku oddalającego jej wniosek o zasiedzenie. W dniu 25 listopada 2015 roku odpis tego postanowienia został doręczony pełnomocnikowi wnioskodawczynie, który w dniu 25 stycznia 2016 roku wniósł skargę kasacyjną od tego orzeczenia. Postanowieniem z dnia 29 lutego 2016 roku Sąd Okręgowy odrzucił tę skargę wskazując, że warunkiem dopuszczalności skargi kasacyjnej jest doręczenie stronie odpisu orzeczenia sądu drugiej instancji z uzasadnieniem na jej wniosek, którego wnioskodawczynie w ustawowym terminie nie złożyła (art. 387 § 1 i 3 k.p.c.).

W zażaleniu na to postanowienie, wnioskodawczynie zarzuciła naruszenie art. 517 w związku z art. 357 § 2 i 3 k.p.c., naruszenie art. 387 § 3 zd. 3 i § 4 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oraz art. 398⁶ § 2 w związku z art. 13 § 2 i art. 519¹ § 1 k.p.c. Formułując te zarzuty wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Art. 517 w związku z art. 357 § 2 i 3 k.p.c., których naruszenie skarżąca zarzuca w zażaleniu, odnoszą się do postępowania przed sądem pierwszej instancji i w związku z tym nie znajdują zastosowania w postępowaniu przed sądem drugiej instancji. Zasady sporządzania uzasadnienia wyroku wydanego przez sąd drugiej instancji w wyniku rozpoznania apelacji oraz zasady jego doręczania stronom zostały bowiem uregulowane odrębnie w art. 387 k.p.c., stosowanym przez odesłanie zawarte w art. 13 § 2 k.p.c. także do postanowień co do istoty sprawy wydanych w postępowaniu apelacyjnym w sprawach nieprocesowych.

Zgodnie z art. 387 § 1 k.p.c. wyroki sądu drugiej instancji (odpowiednio postanowienia sądu drugiej instancji co do istoty sprawy kończące postępowanie w postępowaniu nieprocesowym) są uzasadniane z urzędu, z wyłączeniem jednak orzeczeń oddalających apelację lub orzekających reformatoryjnie; w takim bowiem przypadku sąd drugiej instancji uzasadnia orzeczenie tylko na wniosek strony złożony w terminie tygodniowym od dnia ogłoszenia sentencji (art. 387 § 3 zdanie 1 w związku z art. 387 § 1 k.p.c.). Art. 387 § 3 zdanie 3 k.p.c. przewiduje jednocześnie, że jeśli ogłoszenia sentencji nie było, orzeczenie z uzasadnieniem

doręcza się stronom z urzędu w terminie tygodniowym od dnia sporządzenia uzasadnienia. Zestawienie art. 387 § 3 zdanie 3 k.p.c z art. 387 § 1 k.p.c. prowadziło do wątpliwości interpretacyjnych dotyczących tego, czy sąd drugiej instancji ma obowiązek doręczenia stronie odpisu wydanego na posiedzeniu niejawnym orzeczenia oddalającego apelację z uzasadnieniem, czy też jedynie samej sentencji tego orzeczenia, skoro jego uzasadnienie sporządzane jest nie z urzędu, lecz dopiero na wniosek strony. Wątpliwości te zostały rozstrzygnięte w orzecznictwie Sądu Najwyższego przez przyjęcie trafnego poglądu zgodnie z którym, w razie wydania na posiedzeniu niejawnym orzeczenia oddalającego apelację, doręczeniu z urzędu podlega jego sentencja; sporządzenie i doręczenie uzasadnienia orzeczenia następuje na wniosek strony złożony w terminie tygodniowym od dnia doręczenia sentencji (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 2010 r., IV CZ 101/09, nie publ., z dnia 21 lipca 2010 r., III CZ 29/10, nie publ., oraz z dnia 3 lipca 2015 r., IV CZ 17/15, nie publ.). Trafnie wskazuje się bowiem, że doręczenie stronie sentencji orzeczenia realizuje funkcję jej ogłoszenia i stwarza stronie możliwość złożenia odpowiednich wniosków procesowych umożliwiających następnie wniesienie skargi kasacyjnej.

Podzielić należy w tej sytuacji stanowisko Sądu Okręgowego, że nie jest możliwe skuteczne złożenie skargi kasacyjnej, jeśli strona (uczestnik postępowania nieprocesowego) nie wystąpiła uprzednio z żądaniem doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem, a taka sytuacja miała miejsce w rozpoznawanej sprawie (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 8 grudnia 1999 r., II CKU 162/97, Prok. i Pr. 2000, nr 6, poz. 30, z dnia 6 czerwca 1997 r., II CZ 64/97, nie publ., z dnia 23 stycznia 1997 r., I CZ 28/96, nie publ., z dnia 16 kwietnia 2008 r., I CZ 33/08, niepubl., z dnia 29 kwietnia 2015 r., IV CZ 8/15, nie publ. oraz z dnia 20 grudnia 2013 r., III CSK 322/13, nie publ.).

W tym stanie rzeczy odrzucenie skargi kasacyjnej wnioskodawczyni na podstawie art.398⁶ § 2 k.p.c. jako niedopuszczalnej było zgodne z prawem, stąd orzeczono jak w sentencji (art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.).

jw

eb